

Sygnatura akt III Ko 239/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2021 r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim III Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Katarzyna Sztandar

Protokolant: Agata Warzyńska

w obecności Prokuratora Jacka Ciupy i Jacka Kujawskiego

po rozpoznaniu w dniach 26 listopada 2020r, 4 lutego 2021 r.

sprawy z wniosku pełnomocnika J. N.

o zadośćuczynienie

orzeka:

1. **na podstawie art. 8 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. z 2018 roku, poz. 2099) – wniosek oddala,**

2. **koszty sądowe przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.**

UZASADNIENIE		
Formularz UWO	Sygnatura akt	III Ko 239/20
WNIOSKODAWCA		
J. N.		
ZWIĘZŁE PRZEDSTAWIENIE ZGŁOSZONEGO ŻĄDANIA		
1.	Odszkodowanie (kwota główna)	Odsetki
	-	
2.	Zadośćuczynienie (kwota główna)	Odsetki

	633.386,24 złotych (k.3-12)	ustawowe za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty
3.	Inne	

Ustalenie faktów			
Fakty uznane za udowodnione			
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty
	J. N. był członkiem (...). Pracował na stanowisku dekoratora -(...) w B. – (...)	protokół przeszukania	15-16
	(...) B.. Po wprowadzeniu w Polsce stanu wojennego wnioskodawca kontynuował działalność w strukturach zawieszono go wówczas z związku. Władze podejrzewały go o działalność antykomunistyczną, dlatego w dniu 16 kwietnia 1982 roku dokonano rewizji w jego miejscu zamieszkania. Znalaziono ulotki i pisma solidarnościowe. Postanowieniem Wojskowej Prokuratury (...) w Ł. z dnia 5 maja 1982 roku, sygn. (...) J. N. został tymczasowo aresztowany. Został podejrzany o to, że w okresie od grudnia 1981 roku do kwietnia 1982 roku w B. w czasie trwania stanu wojennego, działając wspólnie i w porozumieniu z Z. M. i innymi osobami, jako członek związku (...),	wniosek opinie biegłych zarządzenie zwolnienia	17-18 19 21-23, 29-36 24
		POSTANOWIENIE	25
		POSTANOWIENIE	26
		POSTANOWIENIE	27
		WYROK	42
		POSTANOWIENIE	228-300
		protokół rozprawy	295-296
		zeznania J. N.	238-239

którego działalność została zawieszona, nie odstąpił od udziału w takiej działalności uczestnicząc w spotkaniach członków związku, dostarczając papier do produkcji ulotek, maszynę do pisania oraz sporządzał ulotki zawierające fałszywe wiadomości o sytuacji społeczno – politycznej w kraju i poczynaniach władz PRL, tj. o czyn z art. 48 ust. 3 i 46 ust. 1 dekretu z 12 grudnia 1981 roku o stanie wojennym.

J. N. przebywał w Areszcie Śledczym w P. do 4 sierpnia 1982 roku, kiedy to areszt tymczasowy zamieniono mu na dozór milicji obywatelskiej.

W dniu 20 maja 1982 roku obrońca wnioskodawcy złożył wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych psychiatrów na okoliczność stanu jego poczytalności w chwili popełnienia zarzucanego czynu. W wyniku przeprowadzonego badania biegli nie byli w stanie wypowiedzieć się co do jego stanu psychicznego, wobec czego postanowieniem z 2 czerwca 1982 roku Wojskowa Prokuratura (...) w Ł. umieściła J. N. w Klinice (...) w P. celem przeprowadzenia obserwacji psychiatrycznej. Wnioskodawca przebywał na obserwacji w okresie

od 29 września 1982 roku do 26 października 1982 roku.

W dniu 3 stycznia 1983 roku akt oskarżenia w przedmiotowej sprawie wpłynął do Wojskowego Sądu (...)w Ł., który postanowieniem z 11 sierpnia 1983 roku, sygn. (...)umorzył postępowanie w stosunku do J. N. na mocy przepisów ustawy z 21 lipca 1983 roku o amnestii.

Następnie, w wyniku wniesienia rewizji nadzwyczajnej przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego, Sąd Najwyższy – Izba Wojskowa wyrokiem z 12 stycznia 1996 roku, sygn. (...) zmienił zaskarżone postanowienie Wojskowego Sądu Garnizonowego w Ł. z 11 sierpnia 1983 roku i uniewinnił J. N. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

W dniu 18 maja 1996 roku J. N. wystąpił do Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z wnioskiem o zasądzenie na jego rzecz odszkodowania i zadośćuczynienia za krzywdy wynikłe z niesłusznego tymczasowego aresztowania oraz prowadzonego przeciwko niemu postępowania karnego w łącznej kwocie 8.219 zł.

Wojskowy Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z 29 grudnia 1997 roku, sygn.(...) na podstawie art. 487§1 i 3, 488§2 i 572a§4 dkpk zasądził na rzecz wnioskodawcy kwotę 3.746,64 zł. tytułem odszkodowania i kwotę 4.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za krzywdy wynikłe z faktu oczywiście niesłusznego tymczasowego aresztowania w okresie od 5 maja 1982 roku do 4 sierpnia 1982 roku i umieszczenia go na obserwacji w Klinice (...) w P. w okresie od 29 września 1982 roku do 26 października 1982 roku wraz z ustawowymi odsetkami od uprawomocnienia się postanowienia. Orzeczenie to nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się w dniu 6 stycznia 1998 roku.

Wnioskodawca źle znosił pobyt w warunkach izolacji. Był osadzony w niewielkiej celi wspólnie z innymi osobami (najpierw 3 -osobowej, potem 6-osobowej) i był poddany surowemu rygorowi więziennemu. Warunki bytowe były bardzo trudne. W celi stała jedna toaleta niczym nie zasłonięta, do mycia była tylko zimna woda. Cele były duszne. J. N. nie wiedział jak długo potrwa jego izolacja, był pod ciągłą presją, był wielokrotnie

	<p>przesłuchiwany, średnio 2-3 razy w tygodniu. Funkcjonariusze traktowali go ordynarnie i nieraz dostał kluczem po żebrach. W szpitalu psychiatrycznym warunki również były bardzo ciężkie. Przebywał w celi 20-osobowej z przestępcami, obawiał się ich. Podczas izolacji pogorszył się jego stan zdrowia, zaczął odczuwać lęki, zamknął się w sobie. Po odzyskaniu wolności wrócił do pracy na dotychczas zajmowane stanowisko, ale wywierano na niego presję aby się zwolnił, a po trzech miesiącach został zwolniony. W tym samym czasie pracę straciła również jego żona i oboje długo szukali nowego zatrudnienia. Żona zaczęła ponownie pracować we wrześniu 1983 roku, a on w listopadzie 1983 roku. Na skutek wydarzeń związanych z jego aresztowaniem, relacje z żoną uległy pogorszeniu, co w efekcie doprowadziło do ich rozvodu.</p>		
--	--	--	--

Fakty uznane za nieudowodnione			
---------------------------------------	--	--	--

Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty
-----	------	-------	-------------

ocena DOWODÓW	
Dowody będące podstawą ustalenia faktów	

Lp. faktu z pkt 3.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
	dowody wymienione w tabeli „Ustalenie faktów”	Sąd dokonał ustaleń faktycznych na podstawie dokumentów i orzeczeń wymienionych szczegółowo powyżej oraz zeznań wnioskodawcy, które uznał za wiarygodne i nie budzące żadnych zastrzeżeń.
<i>Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>		
Lp. faktu z pkt 3.1 albo 3.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
PODSTAWA PRAWNA		
Odszkodowanie		
Zwięźle o powodach podstawy prawnej		
Zadośćuczynienie		
Zwięźle o powodach podstawy prawnej		
Zgodnie z art. 8 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku (Dz. U. Nr 34, poz. 149 z późn. zm.) o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego osobie, wobec której stwierdzono nieważność orzeczenia albo wydano decyzję		

o internowaniu w związku z wprowadzeniem w dniu 13 grudnia 1981 r. w Polsce stanu wojennego, przysługuje od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłe z wydania lub wykonania orzeczenia albo decyzji. W razie śmierci tej osoby uprawnienie to przechodzi na małżonka, dzieci i rodziców, przy czym przepis ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli w wyniku rewizji nadzwyczajnej, kasacji lub wznowienia postępowania prawomocnie zasądzono odszkodowanie, chyba że za jego zastosowaniem przemawiają względy słuszności.

Sąd mając na uwadze powyższe przepisy i analizując wszystkie okoliczności sprawy uznał, że wniosek pełnomocnika wnioskodawcy o zadośćuczynienie nie może zostać uwzględniony.

J. N. uzyskał już odszkodowanie i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę. Treść jego wniosku z 18 maja 1996 roku wskazuje, że tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę domagał się łącznie kwoty 8.219 zł., przy czym podczas rozprawy przed Wojskowym Sądem Okręgowym w W. podtrzymał swój pisemny wniosek, w tym kwestię wysokości zadośćuczynienia pozostawił do uznania Sądu. Wojskowy Sąd Okręgowy w(...)postanowieniem z 29 grudnia 1997 roku zasądził na rzecz wnioskodawcy kwotę 3.746,64 zł. tytułem odszkodowania i kwotę 4.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za krzywdy wynikłe z faktu oczywiście niesłusznego tymczasowego aresztowania w okresie od 5 maja 1982 roku do 4 sierpnia 1982 roku i umieszczenia

go na obserwacji w Klinice (...) w P. w okresie od 29 września 1982 roku do 26 października 1982 roku wraz z ustawowymi odsetkami od uprawomocnienia się postanowienia. Wnioskodawca został ustnie pouczony o terminie i sposobie zaskarżenia przedmiotowego orzeczenia, przy czym oświadczył, że pouczenie to rozumie, co wynika z protokołu rozprawy. Nadto odpis tego postanowienia z uzasadnieniem i pouczeniem o terminie i sposobie jego zaskarżenia został mu też doręczony.

Wnioskodawca nie wniósł odwołania, co oznaczało, że przyznana kwota odszkodowania i zadośćuczynienia została zaakceptowana zarówno przez niego jak i Prokuratora. Orzeczenie uprawomocniło się w dniu 6 stycznia 1998 roku. Nadto w postępowaniu przed Wojskowym Sądem Okręgowym w (...)wnioskodawca powoływał te same okoliczności faktyczne, co w niniejszym postępowaniu, nie wskazując przy tym żadnych innych, nowych okoliczności stanowiących podstawę przyznania zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

W tej sytuacji Sąd nie znalazł podstaw do zasądzenia dodatkowego zadośćuczynienia w oparciu o zasady słuszności przywołane w art. 8 ust. 4 wskazanej wyżej ustawy. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 28.11.2019r., sygn. akt II AKa 270/19).

Inne

Zwięźle o powodach podstawy prawnej		
Inne ROZSTRZYGNIECIA Zawarte w WYROKU		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	

Koszty procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
	Koszty postępowania zostały przejęte na rachunek Skarbu Państwa zgodnie z art. 13 powołanej wyżej ustawy.	

PODPIS